

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

باسمه تعالی

عنوان درس: علوم قرآن ۱   مقطع: کارشناسی ارشد   رشته: الهیات   مدرس: حامد شیواپور

۱- معرفی و اهداف درس

دو عنوان وحی و اعجاز از مسائل بسیار مهم هم در علوم قرآن هم در دانش کلام و هم در تفسیر قرآن هستند. بحث وحی در چند دهه اخیر در عالم اسلام و به طور ویژه در کشور ما با توجه به آنچه برخی از نواندیشان دینی مطرح کرده‌اند اهمیت مضاعفی یافته است. در این بحث مسائلی مانند چگونگی تلقی ما از خدا در تبیین وحی، کیفیت رابطه خدا و انسان در وحی، استناد کلام و سخن گفتن به خدا، استناد لفظ و معنا به خدا در وحی و... مورد بحث و بررسی قرار خواهد گرفت. در این بررسی‌ها به تبیین فیلسوفان و عارفان مسلمان از وحی و نیز مباحث معاصر (به ویژه دیدگاه روشنفکران دینی در تبیین وحی) اشاره‌ای خواهیم داشت.

در بحث اعجاز نیز مهمترین مسائلی که متکلمان و مفسران مسلمان درباره اعجاز قرآن به آنها پرداخته‌اند مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد. برخی از مهم‌ترین مسائل از این قرارند:

دلالت معجزه و ارزش و اهمیت آن در اثبات نبوت

آیات تحدی قرآن

وجوه متنوع اعجاز قرآن و دیدگاه عالمان مسلمان قدیم و معاصر در این باب به ویژه اعجاز علمی و اعجاز معارفی قرآن
نظم قرآن و دیدگاه‌های قدیم و جدید درباره آن

۲- معرفی استاد

<https://www.mofidu.ac.ir/departments/theology/the-faculty/hamed-shivapoor/>

۳- پیش‌نیازهای درس

ندارد.

۴- منابع:

الف) منابع اصلی

جزوه درسی

ب) منابع برای مطالعه بیشتر

با توجه به تعدد منابع ذکر شده در جزوه، لطفاً به جزوه مراجعه فرمایید.

۵- تکالیف دانشجوی

الف) ارزشیابی مستمر

ب) ارزشیابی میان ترم

ارائه مقاله و ارائه‌های کلاسی: در حد ۸ نمره

ج) ارزشیابی پایان ترم

در حد ۱۲ نمره

۶- زمان‌بندی (توزیع مباحث و مشخص کردن عناوین درسی برای هر جلسه تا پایان ترم)

- جلسه اول: درآمد: معرفی درس و اهمیت آن / **بخش اول: وحی شناسی**: معرفی منابع / ۱. تعریف وحی
- جلسه دوم: ۲. مفاهیم مرتبط با وحی / ۳. وحی در ادیان دیگر
- جلسه سوم: ۴. وحی در قرآن
- جلسه چهارم: ۵. استدلال بر وحی (امکان و ضرورت)
- جلسه پنجم: ۶. بررسی معرفت‌شناسانه وحی
- جلسه ششم: ۷. چگونگی و اقسام وحی / ۸. نقش فرشته در وحی
- جلسه هفتم: ۱۰. لفظ و معنا در وحی / ۱۱. تبیین وحی
- جلسه هشتم: ادامه تبیین وحی / ۱۲. وحی از دیدگاه خاورشناسان
- جلسه نهم: ۱۳. وحی از دیدگاه روشنفکران مسلمان
- جلسه دهم: **بخش دوم: اعجاز** / منابع / ۱. معنای لغوی معجزه و اعجاز و جایگاه آن در علم کلام
- جلسه یازدهم: ۲. اثبات نبوت خاصه از راه اعجاز / ۳. اعجاز قرآن از منظر خود قرآن / نکاتی در باب تحدی
- جلسه دوازدهم: ۴. نظریه صرفه / ۵. وجوه اعجاز قرآن
- جلسه سیزدهم: ادامه وجوه اعجاز قرآن
- جلسه چهاردهم: ادامه وجوه اعجاز قرآن
- جلسه پانزدهم: ادامه وجوه اعجاز قرآن: اعجاز علمی و اعجاز عددی
- جلسه شانزدهم: نظم قرآن

۷- راه‌های ارتباطی و میزان زمان تقریبی برای دریافت پاسخ (ایمیل، ID فضای مجازی، دستیار آموزشی، لینک کانال یا گروه درسی)

اتاق من:

مرکز مطالعات قرآن، طبقه دوم، اتاق ۲۰۸، شماره تلفن: ۳۲۱۳۰۲۹۱ (ساعات حضور در اتاق، پشت در اتاق نصب شده است).

ایمیل‌ها:

h_shivapoor@yahoo.com
h.shivapoor@gmail.com

آیدی در پیام‌رسان‌های ایتا و تلگرام:

@hshivapoor

لینک گروه درسی در ایتا:

<https://eitaa.com/joinchat/572458037C46225b3df0>